

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21Co/150/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8713203307
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandravá
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8713203307.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Antónie Kandravej a členov senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a JUDr. Ingrid Kalinákovej v spore žalobcov v 1/ rade G.. H. W., narodeného XX.XX.XXXX, bytom M., D. XXXX/XX a v 2/ rade B. W., narodenej XX.XX.XXXX, bytom W. O., F. XXXX/XX, právne zastúpení JUDr. Marekom Radačovským, advokátom so sídlom kancelárie v Košiciach, Štefánikova 26, IČO: 35 553 961, proti žalovanej KOMUNÁLNA poisťovňa, a. s., Vienna Insurance Group, so sídlom Bratislava, Štefánikova 17, IČO: 31 595 545, zastúpený Advokátskou kanceláriou Dalibor Tverďák, advokát so sídlom Košice, Krmanova 1, IČO: 31 819 796, o zaplatenie 2.064,10 Eur s prísl, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Poprad č.k. 20C/48/2014-213 zo dňa 04.05.2018 takto

rozhodol:

- I. P o t v r d z u j e rozsudok s výnimkou výroku o zamietnutí návrhu v časti úroku z omeškania.
- II. Z r u š u j e rozsudok o zamietnutí návrhu v časti úroku z omeškania.
- III. Náhradu trov odvolacieho konania stranám sporu n e p r i z n á v a .

o d ô v o d n e n i e :

I. Predmet konania

1. Predmetom konania sú nároky žalobcov na náhradu škody vo výške 1.272,80 Eur, ktoré uplatnili na základe škodovej udalosti zo dňa 17.09. 2010, ktorá nastala tak, že vodič - poistenec žalovanej D. H. zavinil dopravnú nehodu v dôsledku čoho žalobcovia utrpeli ťažké poranenia a bola im spôsobená škoda na veciach, vznikli im náklady súvisiace s ich liečbou.

2. Žalovaný v rámci svojej procesnej obrany vzniesol námietku premlčania uplatnených nárokov. Náklady príbuzných žalobcov za účelom návštev žalobcov počas hospitalizácie navyše nepovažoval za účelné. Namietal potrebu zohľadnenia opotrebovania jednotlivých poškodených či zničených vecí.

Obsah napadnutého rozhodnutia

3. Okresný súd Poprad ako súd prvej inštancie (ďalej len „súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak že cit.: „Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcom v 1. a 2. rade sumu 1.272,80 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Súd návrh v časti úroku z omeškania z a m i e t a“. Žalobcovia majú voči žalovanému právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o ktorých súd rozhodne samostatným uznesením.“

4. Súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že skutkovo mal za preukázané, že zo spisu Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 1T/16/2011 vyplýva, že dňa 17.09.2010 bolo vyšetrovateľom OR PZ Poprad, úrad justičnej a kriminálnej polície, vysunuté pracovisko Levoča, vydané uznesenie o začatí trestného stíhania, ktorým bolo súčasne vznesené obvinenie D. H., a to za prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. Zákona. V zmysle popisu skutku vodič D. H. dňa 17.09.2010 v čase o 10.54 hod na polovičnom obojsmernom profile diaľnice D1 v úseku W. - U. v smere na D., ako vodič motorového vozidla značky M. ACCENT EČV: PO XXX BU, za zníženej viditeľnosti prešiel do ľavého protismerného jazdného pruhu tak, že predchádzal kolónu vozidiel jazdiacu pred ním, včas sa nezaradil do svojho jazdného pruhu a v protismernom pruhu sa čelne zrazil s vozidlom značky I. X., B.: TN XXX CF, ktoré viedol žalobca v 1/ rade a ktoré sa po náraze prevrátilo na strechu, v dôsledku čoho žalobcovia utrpeli ťažké poranenia. Z výsluchu svedka P. O. (č.l. 22 a nasl. vyšetrovacieho spisu) súd zistil, že svedok potvrdil, že žalobcovia boli po nehode odvezení sanitkou. Obdobne sa vyjadril svedok Y. A. (č.l. 25 a nasl. vyšetrovacieho spisu). Vlastník vozidla I. X., EČV: TN XXX CF, ktoré viedol žalobca v 1. rade sa ako poškodený so svojim nárokom na náhradu škody spôsobenej na vozidle pripojil k trestnému stíhaniu pri výsluchu dňa 08.11.2010 (č.l. 38 a nasl. vyšetrovacieho spisu). Žalobca v 1. rade sa k trestnému stíhaniu s nárokom na náhradu škody v sume 535,- Eur pripojil pri výsluchu dňa 11.11.2010 (č.l. 50 a nasl. vyšetrovacieho spisu). Uplatnený nárok špecifikoval na čierne pánske tričko O'neal v hodnote 30,- Eur, hnedý pánsky sveter v hodnote 50,- Eur, modré džínsy zn. Victorinox v hodnote 60,- Eur, hnedú pánsku zimnú bundu zn. Billabong v hodnote 100,- Eur, hnedo-oranžové pánske zimné topánky v hodnote 50,- Eur, dioptrické okuliare v hodnote 50,- Eur a mobilný telefón značky NOKIA E 71 v hodnote 260,- USD, t.j. 195,- Eur. Žalobca v 1/ rade svoj nárok uplatnil pri prvom výsluchu, t.j. dňa 11.11.2010. Následne pri druhom výsluchu dňa 30.12.2010 (č.l. 57 vyšetrovacieho spisu) svoj nárok na náhradu vecnej škody potvrdil a doplnil o nárok z titulu ujmy na zdraví v hodnote 9.264,80 Eur za celkovo 620 bodov. Žalobkyňa v 2. rade sa k trestnému stíhaniu s nárokom na náhradu škody v sume 1.050,- Eur pripojila pri výsluchu dňa 13.11.2010 (č.l. 61 a nasl. vyšetrovacieho spisu). Uplatnený nárok špecifikovala na čiernu dámsku zimnú bundu v hodnote 80,- Eur, dámske tričko v hodnote 30,- eur, dámsky sveter v hodnote 50,- Eur, modré džínsy v hodnote 40,- Eur, zelené dámske zimné topánky v hodnote 50,- Eur, zlatý prsteň s očkom, ktorý mala na krku na zlatej retiazke v hodnote 800,- Eur. Žalobkyňa v 2. rade svoj nárok uplatnila pri prvom výsluchu, t.j. dňa 13.11.2010. Následne pri druhom výsluchu dňa 30.12.2010 (č.l. 67 a nasl. vyšetrovacieho spisu) svoj nárok na náhradu vecnej škody potvrdila a doplnila o nárok z titulu ujmy na zdraví v hodnote 16.155,65 Eur za celkovo 1.085 bodov. Zo znaleckého posudku P. H. X. (č.l. XX a nasl. vyšetrovacieho spisu) súd zistil, že zranenia oboch žalobcov boli ťažké, s poškodením životne dôležitých orgánov u žalobcu. Z trestného rozkazu Okresného súdu Spišská Nová Ves (č.l. 274 pripojeného spisu) zo dňa 28.02.2011, č.k. 1T/16/2011-274 súd zistil, že D. H. bol uznaný vinným prečinom ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody vo výmere 24 mesiacov s podmieneným odkladom na 48 mesiacov a súčasne trest zákazu činnosti viesť všetky druhy motorových vozidiel na dobu 60 mesiacov. Poškodení žalobcovia boli odkázaní na občianske súdne konanie. Trestný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňa 15.03.2011.

5. Prijal právny záver, že námietka žalovanej vo vzťahu k premlčaniu uplatneného nároku nie je dôvodná. Vychádzal zo zistení, že žalobcovia potvrdili, že bezprostredne po nehode boli v zlom zdravotnom stave prevezení sanitkami a následne hospitalizovaní a až do okamihu ich výsluchu nemali vedomosť o tom, kto je škodcom, t.j. kto dopravnú nehodu spôsobil. Toto nepochybne vyplýva aj z obsahu pripojeného trestného spisu. Navyše žalobkyňa bola v dôsledku nehody v bezvedomí, teda námietka žalovaného, že žalobcovia mohli zistiť škodcu bezprostredne po nehode je nepravdivá a bezdôvodná. Z oznámenia zo dňa 17.09.2010 (č.l. 196 vyšetrovacieho spisu) vyplýva, že žalobca v 1. rade ho nepodpísal, bol prevezený na hospitalizáciu. Pokiaľ je toto prvým dokladom, na ktorom je označený vodič vozidla, ktorým bola nehoda spôsobená, tento nie je preukázané, že tento doklad niekedy bol žalobcom predložený. V takom prípade prvým dokladom o tom, že sa žalobcovia dozvedeli meno škodcu sú zápisnice o ich výsluchoch. Z obsahu trestného spisu sp. zn. 1T/16/2011 Okresného súdu Spišská Nová Ves vyplýva, že žalobcovia si nárok na náhradu škody uplatnili. V trestnom konaní, trestným rozkazom Okresného súdu Spišská Nová Ves, boli žalobcovia s nárokom na náhradu škody ako poškodení odkázaní na konanie vo veciach občianskoprávných. Žaloba bola podaná včas v lehote dvoch rokov od nadobudnutia právoplatnosti predmetného trestného rozkazu.

6. Vo vzťahu k výške priznanej náhrady súd konštatoval, že žalobcovia si uplatnili nárok na náhradu za veci poškodené, zničené a stratené pri dopravnej nehode, a to pánskej bundy, pánskych zimných topánok, dámskej bundy a zimných topánok, pánskych modrých nohavíc značky VICTORINOX,

pánskeho trička O'neal, pánskeho hnedého svetra a dámskych nohavíc, dámskeho trička, dioptrických okuliarov, mobilného telefónu značky NOKIA E 71 a zlatého prsteňa s očkom na zlatej retiazke. Považoval dostatočným spôsobom za osvedčenú a preukázanú výšku škody, preto žalobe v časti žalovanej istiny o náhradu vecí vyhovel, pričom prihliadol na možnú mieru opotrebovania jednotlivých vecí. Rovnako považoval za dôvodné vyhovieť žalobe o náhradu nákladov spojených s liečením u oboch žalobcov. Oprávnenosť mal za preukázanú.

7. Poukázal na ustanovenia § 100 ods. 1, § 106 ods.1, 2, § 112 veta prvá, § 420 ods.1, § 427 ods.1,2 § 438 ods.1 Občianskeho zákonníka, čl. 3 ods. 1 Smernice Rady (72/166/EHS), čl. 22 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES z 16.09.2009, čl. 36 Smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/103/ES z 16.09.2009, § 4 ods. 1, 2, § 11 ods.6, 7, § 15 ods.1, 2 zákona 381/2001 Z.z., čl. 6 ods. 1, čl. 8, § 137 C.s.p., § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 287 ods. 1 veta prvá Trestného poriadku.

8. O trovách konania rozhodol súd v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 v spojení s ust. § 262 ods. 1,2 Civilného sporového poriadku.

III. Obsah odvolania žalovanej

9. V zákonom stanovenej lehote podala proti rozsudku odvolanie žalovaná. V odvolaní namietala, že úrok z omeškania v čase vydania rozsudku už nebol predmetom súdneho konania, keďže v tejto časti bol žalobou uplatnený nárok zamietnutý už rozsudkom súdu prvej inštancie sp.zn. 20C/48/2014 zo dňa 25.11.2014. Tento výrok nadobudol právoplatnosť a žalovaná tak považuje predmetný výrok za zmätočný. Ďalej vo vzťahu k nesprávnemu procesnému postupu súdu uvádza, že súd v rozpore s ust. § 278 C.s.p. nerozhodol o jej návrhu na vydanie rozsudku pre zmeškanie žalobcu, ktorý bol prednesený na pojednávaní dňa 19.02.2018 a to napriek tomu, že boli splnené zákonné podmienky. Ďalej namieta, že súd prvej inštancie nesprávne posúdil vznesenú námietku premlčania. Poukazuje na to, že žalobcovia si uplatnili nárok, ktorý považuje žalovaná strana za premlčaný v súlade s ust. § 106 ods.1 Občianskeho zákonníka. Z obsahu predložených listinných dôkazov zo strany žalobcu, z nadobúdacích daňových dokladov vyplýva, že ku niektorým kusom oblečenia všetky tieto výdavky vznikli pred vznikom dopravnej nehody. O škode a jej rozsahu sa žalobcovia dozvedeli okamihom vzniku dopravnej nehody, teda 17.09.2010. Nekriticky sa súd prvej inštancie stotožnil s účelovou obranou žalobcu v 1.rade, ktorý tvrdil, že za škodu, ktorá mu vznikla na veciach sa dozvedel až dňom jeho výsluchu, čo je v rozpore s listinným dokumentom zo dňa 17.09.2010, z ktorého vyplýva, že dopravnú nehodu zavinil D. H. a žalobcovi boli vrátené zabezpečené veci dňa 19.09.2010, teda preukázateľnú vedomosť o zodpovednom subjekte mal najneskôr 19.09.2010. Subjektívna premlčacia lehota začala plynúť týmto dňom a plynula až do okamihu uplatnenia si nároku na náhradu škody v trestnom konaní 11.11.2010, pričom týmto dňom došlo k prerušeniu plynutia premlčacej doby až do okamihu právoplatnosti trestného rozkazu, ktorý nadobudol právoplatnosť 15.03.2011. Vo vzťahu k žalobkyňi v 2.rade súd odvodzoval počiatok plynutia premlčacej lehoty od 13.11.2010 a žalovaná má za preukázané, že žalovaný v 1.rade sa o zodpovednom subjekte dozvedel 19.09.2010, žalobkyňa v 2.rade je manželkou, to znamená, že spolu žijú, komunikujú, musela teda vedieť o vinníkovi dopravnej nehody pred jej výsluchom zo dňa 13.11.2010. Jej uplynula premlčacia lehota najneskôr dňom 12.03.2013. Nárok nebol uplatnený v premlčacej stanovenej dobe pokiaľ ide o nárok na náhradu vecnej škody. Vo vzťahu k liečebným a cestovným nákladom vyplýva, že si žalobcovia tento nárok v trestnom konaní neuplatnili. Z návrhu musí byť zrejmé z akých dôvodov a v akej výške sa nárok na náhradu škody uplatňuje, teda na základe vyššieho uvedeného premlčacia doba pri tomto nároku nespočívala. Rovnako vyplýva z obsahu predložených dôkazov, že známa im bola výška škody žalobcom už v roku 2010, o zodpovednostnom subjekte sa dozvedeli v roku 2010 a premlčacia doba uplynula 2012. Ďalej namieta, že žalobcovia si v konaní uplatňujú vyššie nároky ako si uplatňovali v trestnom konaní. Uvedená skutočnosť vyplýva z porovnania žalobného návrhu a zápisnice o výsluchu žalobcu v 1.rade zo dňa 11.10.2010 a zápisnice z výsluchu žalobkyne v 2.rade zo dňa 13.11.2010. Nesprávny je záver súdu aj o trovách konania, kedy súd mal vyriešiť otázku pomeru úspechu, resp. neúspechu strán konania alebo vysloviť, že žiadna zo strán nemá nárok na náhradu trov konania. Súd prvej inštancie sa nevyrovnal so záväzným právnym názorom odvolacieho súdu, keď nešpecifikoval plynutie premlčacej doby vo vzťahu k všetkým žalobcom uplatneným nárokom. Návrh žalovanej je zmeniť napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, zamietnuť žalobu a priznať jej náhradu trov celého konania.

10. Žalobcovia sa k podanému odvolaniu žalovanej nevyjadrili.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

11. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas, oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 C.s.p.), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie v čase jeho podania pripúšťal (§ 355 ods. 1 C.s.p.), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 365 C.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody, preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 C.s.p.) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 C.s.p.), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 C.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na verejnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 C.s.p.), a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok je vecne správny s výnimkou výroku o zamietnutí návrhu v časti úroku z omeškania.

12. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietanými nesprávnymi skutkovými zisteniami a nesprávnym právnym posúdením, to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd Slovenskej republiky II.ÚS 78/05).

13. Napadnutý rozsudok vo vyhovujúcom výroku považuje za vecne správny. K odvolacím námietkam odvolateľky uvádza odvolací súd nasledovné argumenty. Odvolateľka namieta nesprávny procesný postup súdu, pokiaľ nevyhovel jej návrhu na vydanie rozsudku pre zmeškanie žalobcu, ktorý bol podaný na pojednávaní dňa 19.02.2018, vzhľadom k tomu, že sa žalobcovia na predvolané pojednávanie nedostavili. Poukazuje na to, že ustanovenie § 278 nedáva súdu možnosť rozhodnúť, ale povinnosť rozhodnúť rozsudkom pre zmeškanie, ak sú splnené zákonom stanovené podmienky.

14. Podľa ust. § 278 C.s.p., na pojednávaní rozhodne súd o žalobe podľa § 137 písm. a) na návrh žalovaného rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobu zamietne, ak a) sa žalobca nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávanie bol žalobca poučený o následku nedostavenia sa vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a b) žalobca neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami.

15. Z ustanovenia § 278 C.s.p. vyplýva, že aj žalobca nesie zodpovednosť za priebeh sporu. V súlade s citovaným zákonným ustanovením je možné rozsudok pre zmeškanie žalobcu vydať iba na nariadenom pojednávaní a na návrh žalovaného, pričom musia byť však splnené podmienky, že žalobca sa nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci naň bol riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávanie bol žalobca poučený o následku nedostavenia sa, vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie a druhou podmienkou je, že žalobca neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami. Vychádzajúc z obsahu spisu je možné konštatovať, že pre vydanie kontumačného rozsudku v neprospech žalobcov neboli splnené podmienky. Právny zástupca žalobcov vzal termín pojednávania nariadeného súdom na pojednávaní dňa 08.01.2018 na vedomie. Vychádzajúc z predvolania súdu právneho zástupcovi žalobcov na deň 08.01.2018 (č.l. 188) súd ho poučil o možnostiach, podmienkach vydania rozsudku pre zmeškanie žalobcu. Na nariadené pojednávanie na deň 19.02.2018 však absentuje nevyhnutné poučenie súdu, že v prípade, ak sa žalobcovia nedostavia na pojednávanie, ktoré súd nariadil, budú sankcionovaní rozsudkom v ich neprospech. Za danej situácie je potrebné konštatovať, že neboli splnené podmienky pre nariadenie rozsudku v neprospech žalobcov podľa návrhu žalovanej strany.

16. Odvolateľka namieta nesprávne posúdenie námietky premlčania vo vzťahu k nárokom žalobcov. Predmetná námietka neobstoí.

17. Dôvodné vznesenie námietky premlčania v občianskom súdnom konaní má za následok, že súd nemôže oprávnenej osobe právo (nárok) priznať (§ 100 ods. 1 tretia veta Občianskeho zákonníka).

Pritom zásada hospodárnosti konania musí viesť konajúci súd k tomu, aby prednostne posúdil v konaní vznesenú námietku premlčania vzhľadom k tomu, že v prípade jej oprávnenosti takýto postup vedie k rýchlemu vydaniu rozhodnutia vo veci samej, bez potreby vykonávania ďalších dôkazov na zistenie napr. výšky bezdôvodného obohatenia, škody a podobne (viď napr. R 29/1983, 1Cdo/43/2010).

18. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

19. Podľa § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá. Podľa ods. 2 tohto ustanovenia sa najneskoršie právo na náhradu škody premlčí za tri roky a ak nejde o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, kedy došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

20. Občiansky zákonník v citovanom ustanovení § 106 ods. 1 viaže premlčanie práva uplynutím subjektívnej dvojročnej premlčacej doby na podmienku vedomosti poškodeného: a/ o vzniknutej škode (nie iba o protiprávnom úkone, či o škodnej udalosti) ako o určitej majetkovej alebo nemajetkovej ujme určitého druhu a rozsahu, ktorú možno objektívne vyčíslieť v peniazoch do takej miery, aby poškodený mohol svoj nárok na náhradu škody uplatniť aj na súde; okamih vzniku škody, resp. vedomosť poškodeného o škode sa pritom nemusí zhodovať s okamihom škodnej udalosti či s protiprávnym konaním; b/ o škodcovi, t.j. o tom, kto za škodu zodpovedá. Začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby môže byť teda rozdielny vo vzťahu k vedomosti poškodeného o škodcovi a k jeho vedomosti o škode.

21. Podľa odvolateľky je nesprávne posúdenie plynutia premlčacej doby od právoplatnosti trestného rozkazu, ktorým bolo skončené trestné konanie voči D. H. Poukazuje na to, že z potvrdenia o vrátení zabezpečenej veci zo dňa 19.09.2010 vyplýva, vedomosť žalobcu v 1. rade o tom, že dopravnú nehodu zaviniť D. H. a z listinných dôkazov predložených o nadobudnutí veci, ktoré sa stali predmetom nároku na náhradu škody vyplýva, že tieto boli zakúpené pred vznikom dopravnej nehody. To znamená, že okamihom vzniku dopravnej nehody žalobcovia vedeli o škode a jej rozsahu. Má za to, že vzhľadom na to, že žalobkyňa v 2. rade je manželkou žalobcu, o týchto okolnostiach vedela a obom uplynula s poukazom na ust. § 212 Občianskeho zákonníka subjektívna premlčacia doba v inom časovom momente než to tvrdí súd prvej inštancie, u žalobcu 20.01.2013 a žalobkyne v 2. rade 12.03.2013.

22. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že žalobcovia svoj nárok na náhradu škody na zničených a poškodených veciach uplatnili pri svojich osobitných výsluchoch, ktoré sa realizovali pred vyšetrovateľom Okresného riaditeľstva PZ v Poprade odboru justičnej a kriminálnej polície. Žalobca v 1. rade uplatnil svoj nárok na náhradu škody dňa 11.10.2010 (č.l. 56 vyšetrovacieho spisu č. ČVS: ORP 999/OEK-LE-2010) a to vo výške 535,- Eur a žalobkyňa v 2. rade dňa 23.10.2010 vo výške 1.050,- Eur (č.l. 66 vyššie citovaného vyšetrovacieho spisu). Trestné konanie voči obžalovanému D. H. bolo právoplatne skončené trestným rozkazom Okresného súdu Spišská Nová Ves zo dňa 07.04.2011 č.k. 1T/16/2011-274 zo dňa 28.02.2011, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 15.03.2011 (č.l. 274-276 pripojeného spisu Okresného súdu Spišská Nová Ves sp.zn. 1T/16/2011). Z vykonaných dôkazov vyplýva, že v začatom trestnom konaní voči vodičovi D. H. bol nesporne uplatnený nárok oboch žalobcov vo vzťahu k škode na veciach, ktorá vznikla v dôsledku dopravnej nehody. Za dôležitú okolnosť pre posúdenie plynutia premlčacej doby je potrebné považovať okolnosť, že žalobcovia si v premlčacej dobe uplatnili svoj nárok v trestnom konaní, čo je nepochybné. Q. žalobcov o škode a predovšetkým jej rozsahu nie je možné ustáliť v časovom momente tvrdenom žalovanou stranou a závery súdu prvej inštancie sú vo vzťahu k danému tvrdeniu žalovanej dostatočné a správne.

23. Podľa ust. § 112 Občianskeho zákonníka, ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie. To platí aj o práve, ktoré bolo právoplatne priznané a pre ktoré bol na súde alebo u iného príslušného orgánu navrhnutý výkon rozhodnutia.

24. Ustanovenie § 112 Občianskeho zákonníka upravuje spočívanie premlčania iba v tom prípade, ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje. Za uplatnenie práva, ktorého cieľom je zachovanie premlčacej doby, treba

považovať úkon oprávneného smerujúci k tomu, aby bolo rozhodnuté o existencii daného práva. Právo na náhradu škody sa v občianskoprávnom konaní uplatňuje žalobou (v trestnom konaní uplatnením nároku poškodeného v tzv. adhéznom konaní). Ak poškodený uplatní svoje právo na náhradu škody spôsobenej trestným činom v adhéznom konaní jednak riadne, tj. najneskôr na hlavnom pojednávaní pred začatím dokazovania (podľa súčasnej slovenskej právnej úpravy najneskoršie do skončenia vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania), popr. už v trestnom oznámení vyjadrí ako poškodený vôľu požadovať od konkrétnej osoby náhradu škody z konkrétnych dôvodov v konkrétnej výške (nestačí len vyjadrenie poškodeného, že sa pripája k trestnému konaniu a žiada náhradu škody), jednak včas, t. j. v priebehu premlčacej doby a v konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu adhézneho konania nebeží (R 29/1985, uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 27. 04. 2011, sp. zn. 25 Cdo 3300/2010).

25. Nič menej samotný fakt právoplatnosti rozhodnutia v trestnom konaní neznamená automatický koniec spočívania behu premlčacej doby a jeho pokračovanie v zmysle § 112 Občianskeho zákonníka. Cieľom úpravy obsiahnutej v tomto ustanovení je ochrana poškodeného v prípade, že k uplatneniu nároku na náhradu škody predchádzalo iné konanie proti tomu, kto škodu spôsobil. S ohľadom na zabezpečenie ochrany práv poškodeného sa zásadne vychádza z toho, že v začatom konaní poškodený riadne pokračuje, ak po skončení trestného konania v primeranej dobe pokračuje podaním žaloby v občianskom súdnom konaní. Dĺžka tejto doby nie je stanovená. Posúdenie, či bolo takto pokračované v primeranej lehote je závislá od okolnosti konkrétneho prípadu. Na nich totiž závisí, či beh premlčacej doby naďalej pokračuje odo dňa právoplatnosti rozhodnutia v predchádzajúcom trestnom konaní alebo či beh bude naďalej prerušený. Pokiaľ totiž po skončení trestného konania poškodený v primeranej dobe podal návrh na uspokojenie rovnakého nároku v občianskom súdnom konaní, premlčacia doba nezačína znovu bežať dňom právoplatnosti rozhodnutia v predchádzajúcom trestnom konaní, ale jej plynutie je naďalej prerušené. Iba v prípade, že po skončení trestného konania poškodený v primeranej lehote nepokračuje v občianskoprávnom konaní podaním žaloby, začne premlčacia doba opäť plynúť od právoplatnosti rozhodnutia v trestnom konaní (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 13. 11. 2018 sp.zn. 21Cdo/158/2018 uverejnený pod č. 80/2009 Zbierky súdnych rozhodnutí a stanovísk). Platí totiž, že dĺžka doby vo vzťahu k riadnemu pokračovaniu v konaní nie je stanovená, posúdenie, či by malo byť pokračované v primeranej lehote je vždy závislé od okolnosti prípadu (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu ČR zo dňa 24.05.2006 sp.zn. 25Cdo/2478/2004 alebo rozsudok zo dňa 15.05.2016 sp.zn. 25Cdo/5168/2015). Určitá benevolencia voči poškodenému pri posudzovaní trvania spočívania behu premlčacej doby je ustanovením § 112 Občianskeho zákonníka daná v prípade, kedy občianskemu súdному konaniu prechádzalo trestné konanie, pretože tento je postavený tak, že nemôže sa spoliehať na aktivitu orgánov činných v trestnom konaní, ale sám, prípadne prostredníctvom zástupcu, musí vypracovať žalobu, opatriť písomné dôkazy, označiť ďalšie dôkazy, na ktoré sa bude v civilnom súde dovolávať. Tieto okolnosti je potrebné zohľadniť pri posudzovaní veci.

26. V danej veci súd prvej inštancie postupoval tak, že k dátumu právoplatnosti skončenia trestného konania vedeného proti obžalovanému D. H. spojil začiatok pokračovania plynutia premlčacej doby k uplatneniu nároku na náhradu škody na zničených a poškodených veciach a postupoval správne. Za tejto situácie potom neobstojí tvrdenie odvolateľa, že žalobcovi k dátumu podania žaloby uplynula dvojročná subjektívna premlčacia doba.

27. Pokiaľ ide o námietku odvolateľa vo vzťahu k rozsahu uplatnenej škody je potrebné uviesť nasledovné. Odvolací súd nastáva názor, že uplatnená výška škody v adhéznom konaní nebráni tomu, aby poškodený v pokračujúcom súdnom konaní vychádzajúc zo špecifikácie svojho nároku, ktorý sa stal následne predmetom súdneho konania, nemohol byť uplatnený v inom a vyššom rozsahu než bolo tomu v adhéznom konaní. Voči tomuto rozsahu smeruje námietka odvolateľa, že žalobcovia si podanou žalobou uplatňujú viac, než si uplatnili v adhéznom konaní. Tento názor je potrebné podporiť tvrdením, že právo na náhradu škody na zničených či poškodených veciach bolo uplatnené. Nejde o iný nárok, ide len o zmenu výšky, ktorá je uplatniteľná.

28. Pokiaľ ide o ďalšiu námietku žalovanej strany, že súd nesprávne posúdil nárok na náhradu nákladov spojených s liečením žalobcov, k tejto námietke odvolací súd zaujíma nasledovný záver. Predmetný nárok je samostatným nárokom v rámci odškodňovania majetkovej ujmy. Je treba súhlasiť s odvolateľkou, že predmetný nárok nebol žalobcami uplatnený v trestnom konaní, vychádzajúc zo špecifikácie nároku ide o nárok vo výške 331,10 Eur. Podľa názoru odvolateľky je tento nárok premlčaný,

pretože bol známy žalobcom už v roku 2010, kedy bolo zrejmé, aké náklady im vznikli a kto je pôvodcom škody. Premlčacia doba plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Aj v týchto prípadoch je začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby viazaný na moment, kedy sa poškodený dozvedel, aká škoda na zdraví mu vznikla. Začiatok ich plynutia je stanovený teda okamihom, kedy sa poškodený dozvie o škode a zodpovednej osobe. S poukazom na to, že ide o nárok uplatnený v súlade s ustanovením § 449, je potrebné mať za to, že v prípade tohto nároku sa poškodený dozvie o škode v čase, kedy možno objektívne zhodnotiť, že došlo k ukončeniu liečenia a od tohto okamihu plynie subjektívna premlčacia doba. Vychádzajúc zo zistení súdom prvej inštancie objektívne preukázané ukončenie liečenia nastalo u žalobcu v 1. rade až po 15.03.2011 a u žalobkyne v 2. rade po 13.03.2011, kedy sa zúčastnili obaja ešte lekárskeho vyšetrení súvisiacich s ich zdravotným stavom. Vzhľadom k týmto časovým momentom nie je možné konštatovať, že nárok žalobcov v tejto časti je premlčaný.

29. Vo vzťahu k dôvodom odvolania žalovanej proti výroku II., ktorým súd prvej inštancie zamietol návrh na priznanie úrokov z omeškania, odvolací súd udáva. V zmysle § 359 CSP odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Súčasný civilný procesný sporový poriadok obmedzuje právo strany podať odvolanie, pričom obmedzenie spočíva v tom, že právo sa priznáva strane, ak bolo rozhodnutie vydané v jej neprospech. Keď je to rozhodnutie vydané v neprospech strany, je už ponechané na výklad orgánov aplikujúcich právo. Je zrejmé, že pri posudzovaní, či je rozhodnutie vydané v neprospech žalobcu sa budú zohľadňovať iné skutočnosti ako pri žalovanom (porovnaj komentár Civilný procesný poriadok Ševček, Ficová, Baricová, Mäsiarkinova, Bajánková, Tomašovič a kolektív str. 1207).

30. Odvolací súd po preskúmaní námietok žalovanej strany a obsahu napadnutého rozhodnutia o výroku II. prijal záver, že potrebné považovať v tejto časti vydané rozhodnutie v neprospech nielen žalobcov, ale žalovanej strany. Z pohľadu odvolacieho súdu súd prvej inštancie prekročil návrh žalobcu, respektíve priznal žalobcovi niečo, čo už žalobca nepožadoval, pretože vo vzťahu k tomuto výroku je rozhodnutie právoplatné. Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd pripustil vecný prieskum a pristúpil k zrušeniu napadnutého výroku postupom podľa § 389 ods. 1 písm. b/ C.s.p.

31. Vo vzťahu k námietkam žalovanej o nesprávnom rozhodnutí súdu vo vzťahu k trovám konania odvolací súd udáva. Zásadu úspechu vo veci (§ 255 C.s.p.) treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku, nemožno ho totiž ad absurdum zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti. Pri rozhodovaní o náhrade trov konania je potrebné rozlíšiť čo je základné a čo sprevádzajúce. Za základné sa považuje rozhodnutie, že do žalobcovho práva bolo zasiahnuté, výška ujmy je potom druhotná a nadväzujúca. Rovnako odborná otázka posudzovaná znalcom môže presahovať možnosti strany sporu, ktorá napr. výšku škody „iba“ odhaduje. Aj tu je primárny fakt, že škoda bola spôsobená; jej výška nasleduje. Žalobcu v takejto veci preto treba považovať za plne procesne úspešného, keďže mal plný úspech čo do základu uplatneného nároku a súčasne výška plnenia, vyplývajúca z tohto jeho procesného úspechu, závisela výlučne od úvahy súdu. Nárok na plnú náhradu trov konania sa priznáva iba z prisúdenej sumy (rozsudok Krajského súdu v Trnave z 13. 12. 2017, sp. zn. 10Co/191/2017).

32. Z uvedeného možno teda konštatovať, že v danej veci vzhľadom na charakter uplatneného nároku, pokiaľ súd priznal náhradu trov konania žalobcom v plnom rozsahu je jeho postup správny, námietky žalovanej nie sú dôvodné, a preto nebolo možné jej odvolaniu proti tomuto výroku vyhovieť.

33. Rozsudok súdu prvej inštancie je z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov správny a odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 ods. 1 C.s.p. s výnimkou výroku o zamietnutí návrhu v časti úroku.

34. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 396 ods. 1 C.s.p. Odvolateľka nebola úspešná úplne v odvolacom konaní, jej úspešnosť sa dotýkala v podstate nesprávneho postupu súdu o zamietnutí nároku žalobcov v časti, a ktorom už bolo raz rozhodnuté a strane žalobcov preukázateľne žiadne odvolacie trovy nevznikli. Odvolací súd rozhodol o náhrade trov odvolacieho konania tak, že stranám sporu ich nepriznal.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).